

фінансування через партнерство, проте не варто очікувати інвестицій одразу після конференцій, тому що певні компанії все ж чекають економічної стабільності в країні.

Отже, розвиток МСП не лише відновить економічне зростання, а й сприятиме відбудові зруйнованої інфраструктури, створенню нових робочих місць, підвищенню добробуту громадян. Тому удосконалення сектору МСП має стати одним із ключових пріоритетів для відбудови економіки України після війни. Це дозволить відновити економічну міць держави та підвищити її конкурентоспроможність на світовій арені.

Перелік використаних джерел:

1. Іонан В. Роль підтримки МСП у відновленні післявоєнної економіки країн світу. Економічна правда. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/22/694090/>
2. Оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні. URL: <http://surl.li/qsksj>
3. Соболев О. Д. Українська візія. Як підготувати економіку до відбудови. Економічна правда. 2024. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/04/3/711981/>

УДК 336

Химич Ірина

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Костюк Надія

провідний інженер кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Iryna Khymych

PhD (Economics), Docent
Associate Professor of Innovation Activity and Services Management Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Nadiia Kostiuk

Senior Engineer of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ЕТНІКО-ТРАДИЦІЙНИЙ БІЗНЕС: РИНОК ВИШИВАНОК ETHNO-TRADITIONAL BUSINESS: EMBROIDERY MARKET

*«Вишиванка – це генетичний код нації»
(Леся Воронюк, засновниця свята вишиванки)*

Не дивлячись на кризову ситуацію в країні, ринок вишиванок зростає значними темпами. Адже, саме вишиванки є невід'ємним елементом української культури та її національних традицій, а також і головною частиною національного вбрання українців. Варто зазначити, що безумовними лідерами щодо представлення на продаж вишитих виробів є такі міста як: Івано-Франківськ, Київ, Коломия та Львів, відповідно. Починаючи від 2021 р. попит на вишиванки почав зростати значними темпами, покупців, які мають бажання придбати такий товар стає дедалі все більше й більше. Ця тенденція відобразилася і на вартості вишитих виробів, середня ціна якого складає близько 1,3 тис. грн. Найбільшу частку вишитих виробів продано через Інтернет-магазини та реалізовано через електронну платформу OLX. На рис. 1 відображено найтрадиційніший стиль орнаменту вишиванки в поєднанні червоного та чорного кольорів.

Рис. 1. Традиційний орнамент вишиванки

Примітка: фото запозичене із мережі Інтернет

Крім цього, кожен рік вносить певні корективи в модні тенденції на ринку вишиванок як на основі новітніх дизайнерських рішень, так і ручної роботи народних майстрів вишивки. В даних трендах враховуються різноманітні поєднання як минулих, так і сучасних стилів – візерунків, мотивів, кольорів, орнаментів тощо. Наявний попит відображається в різноманітті пропозиції. Кожен покупець спроможний обрати необхідний саме йому вишитий виріб.

Так, у відповідності до проведених досліджень в 2023 р. [1] визначено, що попит на українські традиційні вишиті вироби зріс майже в четверо порівняно із минулими роками. За оцінкою щодо представлених відгуків клієнтів, які придбали даний товар, то їх кількість за 2023 р. склала більше, ніж 30 тис., на противагу 7 тис. покупців за 2021 р. (рис. 2).

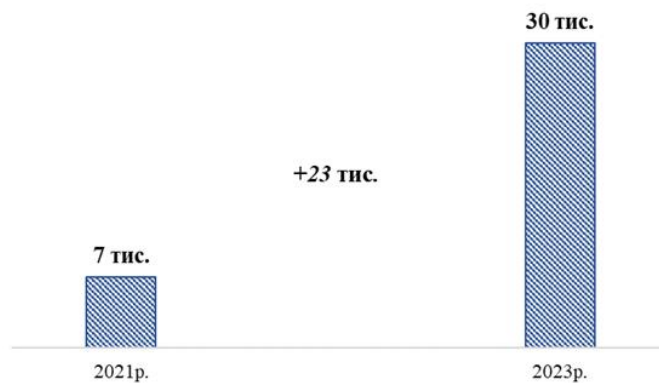

Рис. 2. Динаміка покупців вишитої продукції на національному ринку, тис. осіб

Примітка: сформовано авторами дослідження на основі даних джерела [1]

Отже, помітно, що наявні кризові часи посприяли значному зростанню як кількості клієнтів, які готові придбати вишиті вироби, так, і за одно, стрімкому позитивному розвитку національного бізнесу вишиванок.

Існуючий стрімкий попит на вишиту продукцію породжує значну її пропозицію. Тому, на даний час на ринку вишитих виробів присутні найрізноманітніші товари для всіх сегментних груп споживачів як і по якості та вартості, так і по стилях оформлення. Кожен охочий придбати виріб має широкий вибір даної продукції – від кольорової гами, й до зовнішнього їх оздоблення та оформлення. В 2024 р. на вишиванках переважає патріотичний стиль вишиття та поєднання кольорів більш світлого й темного тонів із геометричними модернізованими традиційними, під сучасність, візерунками та орнаментами, також значно

представлені й флористичні мотиви як відображення природи та краси навколишнього світу: квітів, рослин, річки, птахів тощо.

Попит на вишиванки почав формуватися ще з 2014 р., саме тоді національний ринок вишивки розпочав свій динамічно стрімкий розвиток. Адже, починаючи з того періоду кожен, таким чином, хотів показати свою приналежність до своєї країни. Так і розпочався розвиток бізнесу вишивки як в Україні, так у світі загалом, – починаючи від народних майстрів вишивки та закінчуючи відомими українськими та міжнародними брендами. Про вишиванку дізнався весь світ, вона стала популярною та досить відомою. З 2015 р. українську вишиванку визнано одним із наймодніших світових трендів і цю позицію вона займає й досі.

Перелік використаних джерел:

1. В Україні за останні два роки попит на вишиванки зріс понад учетверо (13.05.2023). URL: <https://rubryka.com/2023/05/13/v-ukrayini-za-ostanni-dva-roky-popyt-na-vyshyvanky-zris-ponad-uchetvero-doslidzhennya/>.

УДК 330.46

Хомик Христина

студентка групи ПП-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Радинський Сергій

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Khrystyna Khomyk

Student of the group ПП-31

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Sergii Radynskiy

PhD (Economics)

Associate Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ СЕКТОР ТА БЕЗПЕКУ КРАЇНИ THE IMPACT OF WAR ON THE ENERGY SECTOR AND NATIONAL SECURITY

Енергетична безпека є критично важливою складовою національної безпеки будь-якої держави. Забезпечення стабільного та надійного енергопостачання має вирішальне значення для функціонування економіки країни, соціальних секторів та національної обороноздатності. Однак військові дії та конфлікти можуть серйозно порушити енергетичну безпеку, завдаючи шкоди енергетичній інфраструктурі, перериваючи енергопостачання та загрожуючи енергетичним об'єктам.

Бойові дії можуть призводити до фізичного пошкодження ключових об'єктів енергетичної інфраструктури, таких як електростанції, нафтові і газові родовища, магістральні трубопроводи, лінії електропередач. Це порушує виробництво, транспортування та постачання енергії, спричиняючи дефіцит електроенергії, палива та інших джерел енергії. Так, під час російсько-української війни 2022-2023 років були пошкоджені та знищені десятки об'єктів енергетичної інфраструктури України, що призвело до масових відключень електроенергії та перебоїв у газопостачанні.

На тлі триваючих бойових дій, Україна опинилася в ситуації гострої енергетичної кризи, подолання якої вимагає комплексних та невідкладних заходів. Тому, критично важливим є забезпечення належного функціонування наявних енергетичних потужностей та